

***ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ, ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ***

СТАН ДОВКІЛЛЯ В РЕГІОНІ

ТРАВЕНЬ 2021 року

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Стан атмосферного повітря	4
2. Стан поверхневих вод	7
3. Радіаційний стан	9

ВСТУП

Інформаційно-аналітичний огляд містить узагальнену інформацію стосовно забруднення атмосферного повітря, стану поверхневих вод та радіаційного стану Кіровоградської області за травень 2021 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснювався на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин по постах спостереження, наданих Кіровоградським обласним центром з гідрометеорології.

Аналіз стану поверхневих вод проведений на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих Регіональним офісом водних ресурсів у Кіровоградській області та Кіровоградським обласним центром з гідрометеорології.

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснювався на основі даних спостережень, наданих Кіровоградським обласним центром з гідрометеорології по 8 стаціонарних постах.

1. Стан атмосферного повітря

Оцінка стану атмосферного повітря у травні 2021 року Кіровоградської області здійснювалась за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично допустимих концентрацій (далі – ГДК) по 8 пріоритетних забруднюючих речовинах, які найбільше впливають на забруднення атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у таблиці згідно з ГДК та класом небезпеки, де значення класу небезпеки забруднюючої речовини зменшується відповідно до підвищення її небезпечності.

Забруднююча речовина	Середньодобова (мг/м ³)	Максимальноразова (мг/м ³)	Клас небезпеки
Пил	0,15	0,5	3
Діоксид сірки	0,05	0,5	3
Діоксид азоту	0,04	0,2	3
Вуглецю оксид	3	5	4
Азоту оксид	0,06	0,4	3
Формальдегід	0,003	0,035	2
Сажа	0,05	0,15	3

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря м. Кропивницького проводить лабораторія спостереження за забрудненням атмосфери II групи Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології відповідно до постів за інгредієнтами: пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю, оксид азоту, сажа, розчинені сульфати, формальдегід.

Рівень забруднення атмосферного повітря у травні 2021 року характеризувався збільшенням пилу, незначним збільшенням діоксиду азоту, оксиду азоту, формальдегіду, зменшенням діоксиду сірки, сажі, незначним зменшенням оксиду вуглецю. Рівень забруднення атмосферного повітря інших визначуваних інгредієнтів був на рівні квітня 2021 року.

Перевищення середньомісячної концентрації спостерігалось по пилу в 1,5 рази, по формальдегіду в 1,1 рази. Середньомісячні концентрації інших визначуваних інгредієнтів були нижче рівня ГДК.

Середньомісячні концентрації визначуваних інгредієнтів в натуральних величинах склали: пил – 0,22 мг/м³ (норма – 0,15 мг/м³), діоксид сірки – 0,0165 мг/м³ (норма – 0,05 мг/м³), оксид вуглецю – 1,3 мг/м³ (норма – 3,0 мг/м³), діоксид азоту – 0,03 мг/м³ (норма – 0,04 мг/м³), розчинені сульфати – 0,01 мг/м³, формальдегід – 0,0033 мг/м³ (норма – 0,003 мг/м³), оксид азоту – 0,03 мг/м³ (норма – 0,06 мг/м³), сажа – 0,02 мг/м³ (норма – 0,05 мг/м³).

Середньомісячні концентрації в кратності ГДК склали: пил – 1,5, діоксид сірки – 0,3, оксид вуглецю – 0,4, діоксид азоту – 0,8, формальдегід – 1,1, оксид азоту – 0,3, сажі – 0,5.

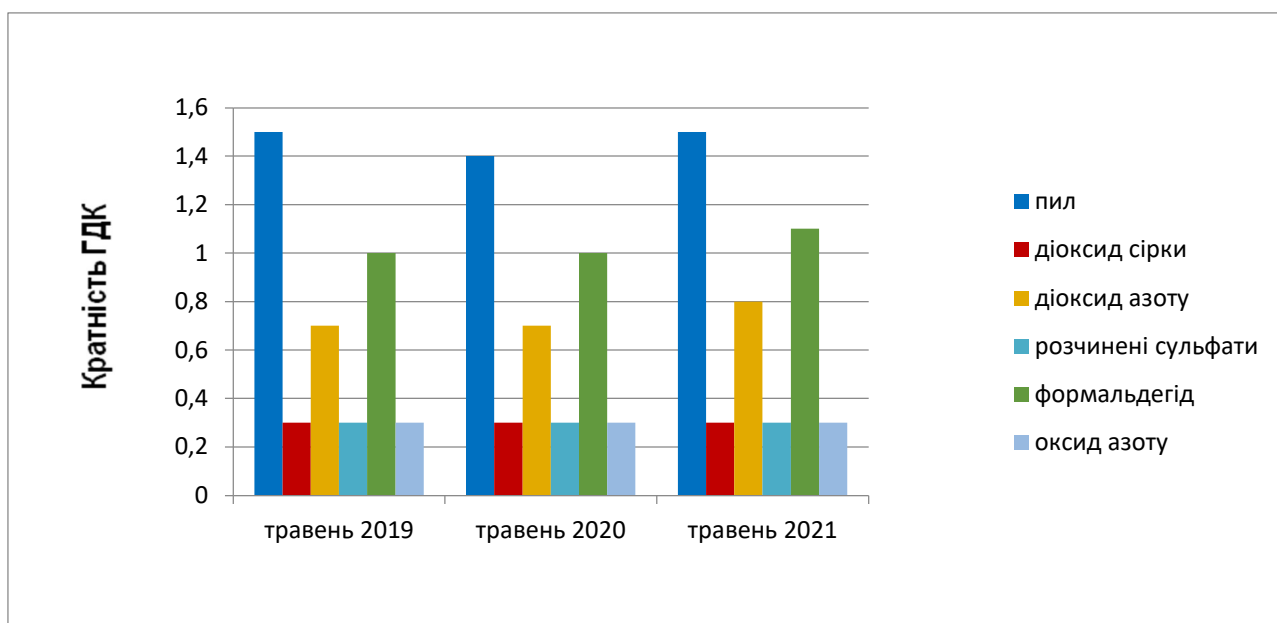
Значення максимально разових концентрацій в натуральних величинах склали: пил – 0,6 мг/м³ (норма – 0,5 мг/м³), діоксид сірки – 0,036 мг/м³ (норма – 0,5 мг/м³), оксид вуглецю – 3,0 мг/м³ (норма – 5,0 мг/м³), діоксид азоту – 0,07 мг/м³ (норма – 0,2 мг/м³), розчинені сульфати – 0,02 мг/м³, формальдегід – 0,009 мг/м³ (норма – 0,035 мг/м³), оксид азоту – 0,04 мг/м³ (норма – 0,4 мг/м³), сажа – 0,10 мг/м³ (норма – 0,15 мг/м³).

Максимальні концентрації в кратності ГДК склали: пил – 1,2, діоксид сірки – 0,1, оксид вуглецю – 0,6, діоксид азоту – 0,4, формальдегід – 0,3, оксид азоту – 0,1, сажі – 0,7.

Максимально разові концентрації інших визначуваних інгредієнтів у травні 2021 року не перевищували ГДК і не викликали загрозу для життєдіяльності людини.

Випадків високого забруднення (ВЗ) та екстремально високого забруднення (ЕВЗ) на контрольованій території в атмосферному повітрі в м. Кропивницькому у травні 2021 року не спостерігалось.

Порівняльна характеристика середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Кропивницький у травні 2019 – 2021 років наведена у діаграмі 1.1.

Діаграма 1.1

Спостереження за рівнем забруднення атмосферного повітря в м. Олександрії проводить лабораторія спостереження за забрудненням атмосфери II групи Кіровоградського центру з гідрометеорології на одному посту за 5 інгредієнтами: пил, діоксид сірки, діоксид азоту, розчинені сульфати, сажа.

Рівень забруднення атмосферного повітря у травні 2021 року характеризувався збільшенням пилу, незначним збільшенням діоксиду азоту, зменшенням сажі.

Перевищення середньомісячної концентрації спостерігалось по пилу в 1,6 рази. Середньомісячні концентрації інших визначуваних інгредієнтів були нижче рівня ГДК.

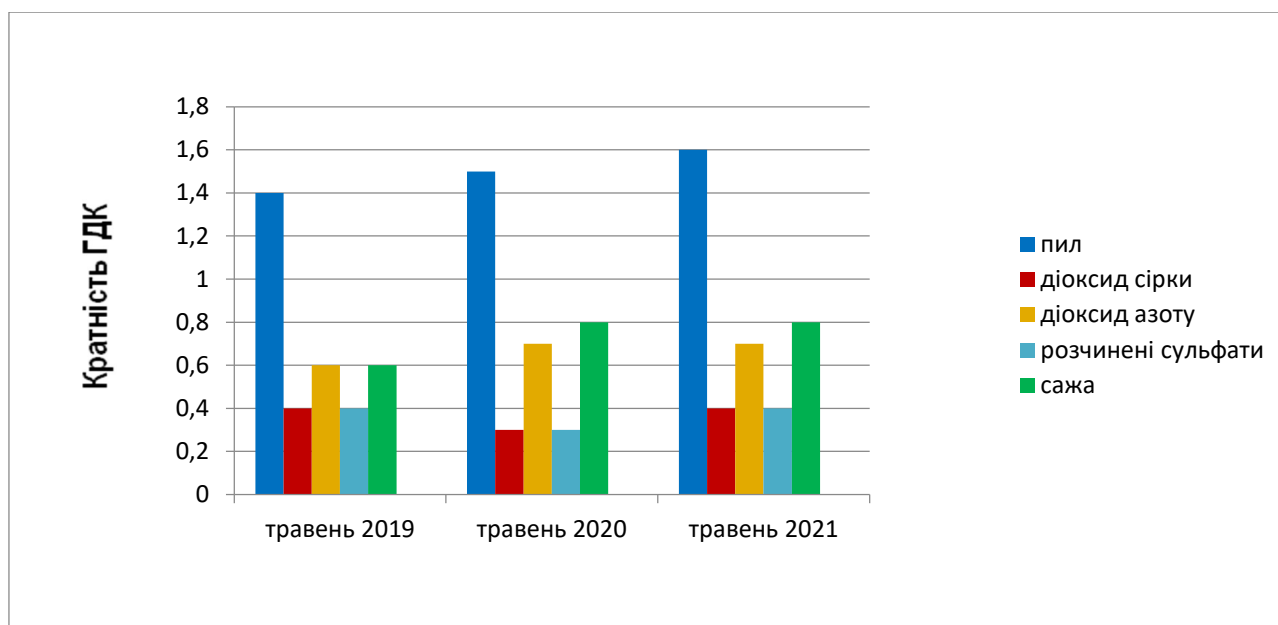
Середньомісячні концентрації визначуваних інгредієнтів в натуральних величинах склали: пил – 0,24 мг/м³ (норма – 0,15 мг/м³), діоксид сірки – 0,018 мг/м³ (норма – 0,05 мг/м³), розчинені сульфати – 0,01 мг/м³, діоксид азоту 0,03 мг/м³ (норма – 0,04 мг/м³), сажа – 0,04 мг/м³ (норма – 0,05 мг/м³).

Середньомісячні концентрації в кратності ГДК склали: пил – 1,6, діоксид сірки – 0,4, діоксид азоту – 0,7, сажа – 0,8.

Значення максимально разових концентрацій в натуральних величинах склали: пил – 0,4 мг/м³ (норма – 0,5 мг/м³), діоксид сірки – 0,037 мг/м³ (норма – 0,5 мг/м³), діоксид азоту – 0,07 мг/м³ (норма – 0,2 мг/м³), розчинені сульфати – 0,02 мг/м³, сажа – 0,13 мг/м³ (норма – 0,15 мг/м³).

Максимально разові концентрації в кратності ГДК склали: пил – 0,8, діоксид сірки – 0,1, діоксид азоту – 0,3, сажа – 0,9.

Випадків ВЗ та ЕВЗ на контрольованій території в атмосферному повітрі по м. Олександрії у травні 2021 року не спостерігалось.

Діаграма 1.2

Порівняльна характеристика середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Олександрія у травні 2019 – 2021 років наведена у діаграмі 1.2.

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у м. Світловодську проводяться на стаціонарному пості, який знаходиться на вул. Героїв України, 3а, за інгредієнтами: пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю, оксид азоту, розчинені сульфати, формальдегід.

Рівень забруднення атмосферного повітря у травні 2021 року характеризувався збільшенням оксиду азоту, формальдегіду, зменшенням пилу, діоксиду сірки, розчинним сульфатам, оксиду вуглецю. Середньомісячні

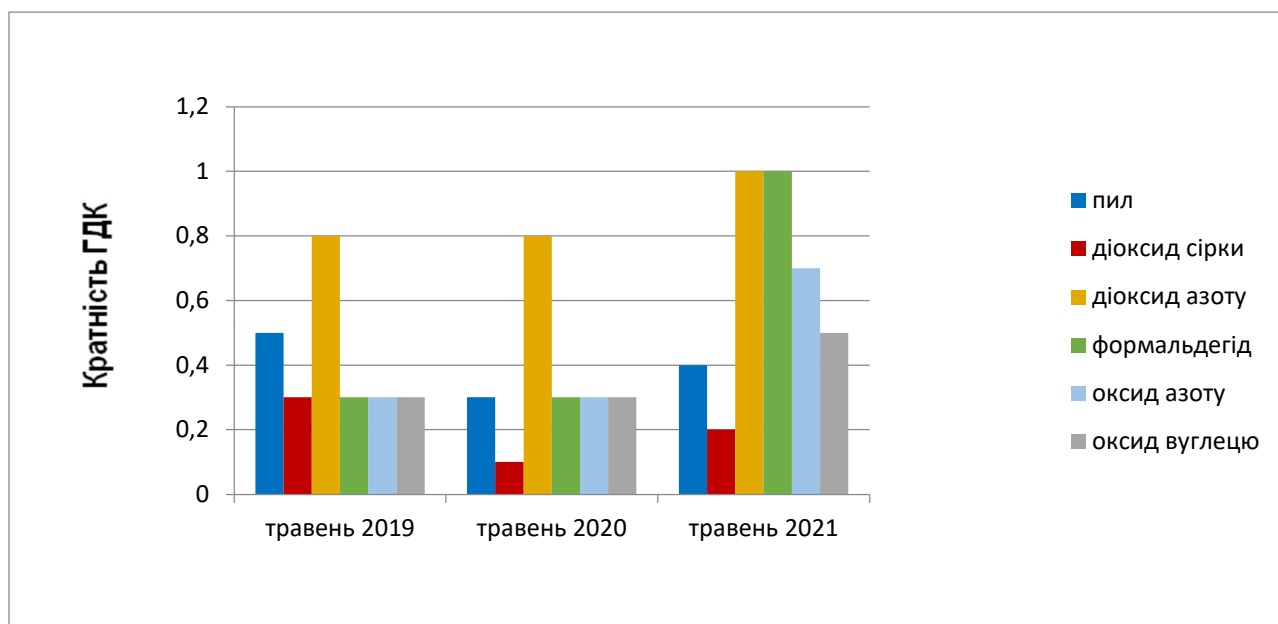
концентрації речовин в приземному шарі атмосфери не перевищували середньодобові гранично допустимі концентрації.

Середньомісячні концентрації визначуваних інгредієнтів в натуральних величинах склали: пил – 0,06 мг/м³ (норма – 0,15 мг/м³), діоксид сірки – 0,012 мг/м³ (норма – 0,05 мг/м³), оксид вуглецю – 1,5 мг/м³ (норма – 3,0 мг/м³), діоксид азоту – 0,04 мг/м³ (норма – 0,04 мг/м³), формальдегід – 0,003 мг/м³ (норма – 0,003 мг/м³), розчинені сульфати – 0,00 мг/м³, оксид азоту – 0,04 мг/м³ (норма – 0,06 мг/м³).

Середньомісячні концентрації в кратності ГДК склали: пил – 0,4, діоксид сірки – 0,2, оксид вуглецю – 0,5, діоксид азоту – 1,0, формальдегід – 1,0, оксид азоту – 0,7.

Значення максимально разових концентрацій в натуральних величинах склали: пил – 0,1 мг/м³ (норма – 0,5 мг/м³), діоксид сірки – 0,039 мг/м³ (норма – 0,5 мг/м³), оксид вуглецю – 3,0 мг/м³ (норма – 5,0 мг/м³), діоксид азоту – 0,11 мг/м³ (норма – 0,2 мг/м³), розчинені сульфати – 0,01 мг/м³, формальдегід – 0,012 мг/м³ (норма – 0,035 мг/м³), оксид азоту – 0,06 мг/м³ (норма – 0,4 мг/м³).

Максимально разові концентрації в кратності ГДК склали: пил – 0,2, діоксид сірки – 0,1, оксид вуглецю – 0,6, діоксид азоту – 0,6, формальдегід – 0,3, оксид азоту – 0,2.

Діаграма 1.3

Порівняльна характеристика середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста Світловодськ у травні 2019 – 2021 років наведена у діаграмі 1.3.

2. Стан поверхневих вод

Оцінка якості поверхневих вод області здійснювалась на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з

відповідними значеннями їх гранично допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

У травні 2021 року лабораторією моніторингу вод та ґрунтів Кіровоградської гідрогеолого-меліоративної партії Регіонального офісу водних ресурсів у Кіровоградській області відібрано та проведено гідрохімічні вимірювання 7 проб поверхневих води. Кіровоградським обласним центром з гідрометеорології відібрано і проаналізовано 14 проб води, відібраних з поверхневих джерел.

Гідрохімічні показники якості поверхневих вод у створах спостереження в цілому не зазнали значних змін у порівнянні з квітнем 2021 року переважно відповідали показникам гранично допустимих концентрацій, встановлених для водойм господарсько – побутового водопостачання.

Кисневий режим водойм області у травні 2021 року був задовільний, вміст розчиненого кисню в досліджуваних водоймах становив 4,59 – 10,55 мгО₂/дм³ при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Басейн річки Південний Буг

Стан поверхневих вод у порівнянні з квітнем 2021 року:

р. Сухокля, права притока р. Інгул (м. Бобринець) спостерігається збільшення концентрації по сухому залишку, що становить 1467,0 мг/дм³ (ГДК – 1000,0 мг/дм³), збільшення концентрації по органічних речовинах по БСК₅ – 3,49 мгО₂/дм³ (ГДК – 3,0 мгО₂/дм³), незначне збільшення концентрації по лужності – 6,80 мг-екв/дм³ (ГДК – 0,5-6,5 мг-екв/дм³), збільшення концентрації по жорсткості – 12,20 мг-екв/дм³ (ГДК – 7,00 мг-екв/дм³), збільшення концентрації по сульфатам – 608,38 мг/дм³ (ГДК – 500,00 мг/дм³);

р. Інгул вище м. Кропивницького спостерігається збільшення концентрації нітрогену амонійного, що становить 0,460 мг/дм³ (ГДК – 0,39 мг/дм³) та збільшення концентрації нітроген нітритний, що становить 0,056 мг/дм³ (ГДК – 0,02 мг/дм³);

р. Інгул нижче м. Кропивницького спостерігається зменшення концентрації нітрогену амонійного, що становить 0,260 мг/дм³ (ГДК – 0,39 мг/дм³) та збільшення концентрації нітроген нітритний, що становить 0,198 мг/дм³ (ГДК – 0,02 мг/дм³);

р. Чорний Ташлик, ліва притока р. Синюхи (м. Помічна) спостерігається збільшення концентрації по сухому залишку, що становить 1163,0 мг/дм³ (ГДК – 1000,0 мг/дм³), збільшення концентрації по органічних речовинах по БСК₅ – 3,89 мгО₂/дм³ (ГДК – 3,0 мгО₂/дм³), збільшення концентрації по жорсткості – 8,90 мг-екв/дм³ (ГДК – 7,00 мг-екв/дм³);

р. Синюха, ліва притока р. Південний Буг (смт Новоархангельськ) концентрації по визначальним речовинам не перевищували норму.

За іншими інгредієнтами перевищень ГДК не виявлено.

Басейн річки Дніпро

Стан поверхневих вод у порівнянні з квітнем 2021 року:

р. Інгулець, права притока р. Дніпра (сmt Петрове) спостерігається незначне збільшення концентрації по органічних речовинах по БСК₅ – 3,22 мгО₂/дм³ (ГДК – 3,0 мгО₂/дм³).

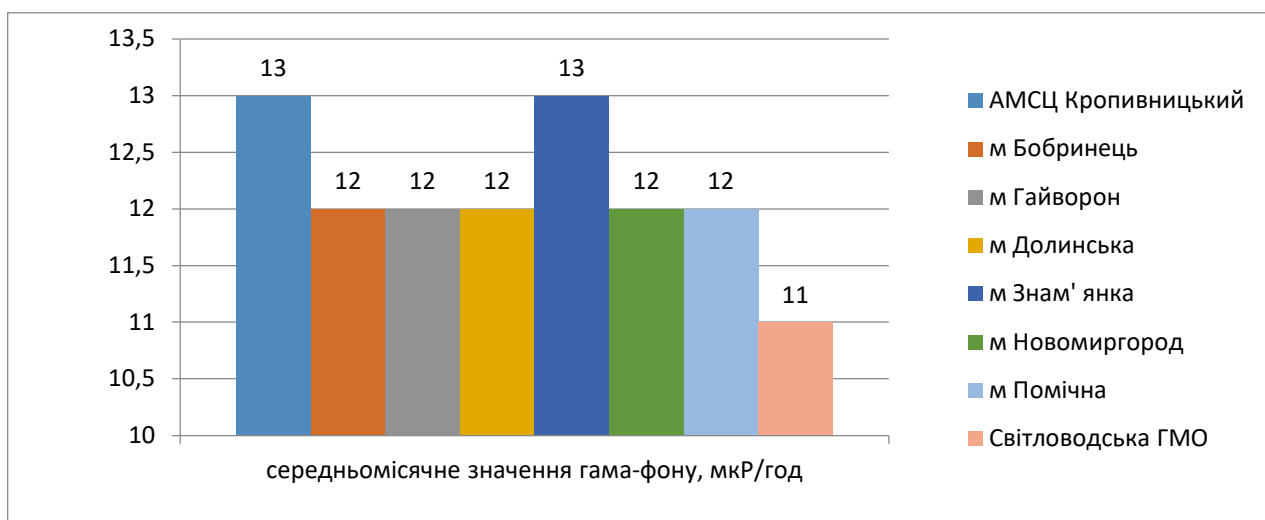
р. Дніпра, (питний водозабір м. Світловодська)) спостерігається зменшення концентрації по органічних речовинах по БСК₅ – 2,96 мгО₂/дм³ (ГДК – 3,0 мгО₂/дм³).

За іншими інгредієнтами перевищень ГДК не виявлено.

3. Радіаційний стан

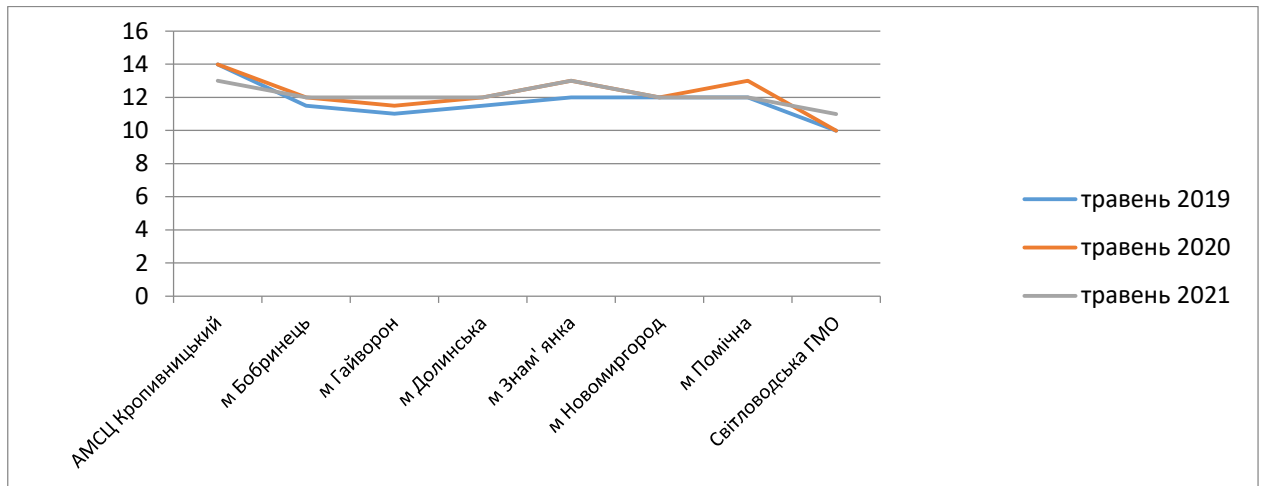
Вимірювання потужності експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі проводиться на 8 стаціонарних постах. За даними пунктів спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології істотних відхилень від рівня експозиційної дози гамма-випромінювання у травні 2021 року не відмічалось.

Максимальні значення досягали 0,013 – 0,016 мілірентген/годину. Середньомісячний радіаційний рівень дорівнював 0,011 – 0,013 мілірентген/годину.

Діаграма 3.1

Порівняльний аналіз середньомісячних значень гамма-фону у травні 2021 року за постами спостережень наведено на діаграмі 3.1.

Діаграма 3.2

Порівняльна характеристика середньомісячного значення гамма-фону за постами спостереження Кіровоградської області у травні 2019-2021 років наведена на діаграмі 3.2.
